

«EUROASIA INSURANCE» АЖ
акциядорлари умумий ийғилишининг
2022 йил 17 августдаги қарори билан

«ТАСДИҚЛАНГАН»

ийғилиш раиси Б.Надиев

**«EUROASIA INSURANCE»
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ
ДИВИДЕНД СИЁСАТИ ТҮҒРИСИДАГИ
НИЗОМИ**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. «EUROASIA INSURANCE» акциядорлик жамияти шаклидаги ышшма корхонаси (кейинги ўринларда – «Жамият») «Дивиденд сиёсати тўғрисида»ги ушбу Низоми (кейинги ўринларда – «Низом») Ўзбекистон Республикасининг норматив-хукукий хужжатлари, Жамиятнинг Устави ва Жамиятнинг бошқа ички (локал) норматив хужжатлари асосида ишлаб чиқилган.
2. Жамиятнинг дивиденд сиёсати акциядорларнинг фаровонлигини оширишга ва Жамият капиталлашуви ўсишини таъминлашга қаратилган. Низом акциядорларни ва бошқа манфаатдор шахсларни Жамият дивиденд сиёсати ҳақида хабардор қилишни ўз мақсади деб билади. Ушбу Низом Жамият Кузатув кенгашининг акциялар бўйича дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш тартибига доир тавсияларни ишлаб чиқишга ёндашувини белгилашга мўлжалланган.
3. Жамиятнинг дивиденд сиёсати муайян давр учун ишлаб чиқилади. Ушбу давр давомида жамиятнинг захира фонди жамият уставида белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойданинг 5 фоиздан кам бўлмаган миқдорда хар йилги мажбурий ажратмалар ажратилади. Жамият уставида белгиланган, аммо Жамият устав фонди (устав капитали) нинг ўн беш фоизидан кам бўлмаган миқдорда захира фонди ташкил этилади. Соф фойданинг қолган қисми дивиденд тўловларига, капитализация қилиш шарти билан жамиятни ривожлантиришга ва акциядорлар умумий йиғилиши (ягона акциядор) қарори асосида бошқа мақсадларга йўналтирилади.
4. Жамият капиталлашувнинг ўсишини акциядорларнинг Жамият акцияларидан даромад олиш бўйича мулкий манфаатларини қондиришнинг асосий усули деб хисоблайди. Дивиденд сиёсати Жамият томонидан олинган фойданинг сарфланадиган ва капиталлаштириладиган қисмлари ўртасидаги мутаносибликни акцияларнинг бозор қийматини ошириш мақсадида оптималлаштиришга йўналтирилади.
5. Жамиятнинг дивиденд сиёсати куйидаги асосий принципларга асосланади:
 - 5.1. Шаффошлиқ принципи дивиденд сиёсатини амалга оширишда иштирок этадиган томонларнинг мажбуриятлари ва жавобгарлиги тўғрисидаги ахборотни, шу жумладан дивидендлар миқдори ва уни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиш тартиби ва шартларини белгилашни ва ошкор этишни кўзда тутади;
 - 5.2. Долзарблиқ принципи дивиденд тўловларини амалга оширишда вақтинчалик чегараларни белгилашни англатади;
 - 5.3. Асослилик принципи дивидендларнинг миқдори ва тўлаш ҳақида карор факат Жамият томонидан ижобий молиявий натижага эришилган тақдирда Жамиятнинг реал молиявий ҳолатидан келиб чиқиб, унинг ривожлантириш режалари ва инвестиция дастурларини хисобга олган ҳолда қабул қилиниши мумкинлигини англатади;
 - 5.4. Холислик принципи дивидендлар тўлаш, дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш тартиби тўғрисида қабул қилинадиган карорлар ҳақида ахборотни олишда акциядорларнинг teng ҳукуклилигини таъминлашни англатади;
 - 5.5. Кетма-кетлилик принципи дивиденд сиёсати тамойилларини ва тартиб-таомилларини қатъий бажаришни англатади;

- 5.6. Ривожланиш принципи дивиденд сиёсатини корпоратив бошқарув тартиб-таомилларини янада яхшилаш доирасида доимий равишда такомиллаштиришни ва унинг холатини Жамиятнинг стратегик мақсадлари ўзгариши муносабати билан қайта кўриб чиқиши англаради;
- 5.7. Барқарорлик принципи Жамиятнинг дивиденд тўловларининг барқарор даражасини таъминлашга интилишини англаради.
6. Жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиш (эълон килиш) Жамиятнинг хукуки ҳисобланади. Акциядорларнинг умумий йиғилиши акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ёки тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.
7. Жамият эълон қилинган дивидендларни тўлаши шарт. Дивидендлар тўлаш билан боғлик харажатлар (шу жумладан, солик харажатлари, дивидендлар тўлаш билан боғлик почта харажатлари) бошқарув органлари қарорларига кўра дивиденд олаётган акциядор зиммасига юкламаслиги лозим. Жамият ушбу мажбуриятни бажармаганлиги учун акциядорлар олдида Ўзбекистон Республикасининг қонун хужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.
8. Дивидендлар:
 - 8.1. Жойлаштирилмаган акциялар бўйича;
 - 8.2. Жамият томонидан олинган ва/ёки қайта сотиб олинган акциялар бўйича;
 - 8.3. Ўзбекистон Республикасининг қонун хужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда ҳисобланмайди ва тўланмайди.
9. Жамият Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг хукуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунининг 54-моддасида назарда тутилган ҳолларда акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.

II.ДИВИДЕНДЛАРНИ ҲИСОБЛАШ ВА МИҚДОРИНИ БЕЛГИЛАШ ТАРТИБИ

10. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўқиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра, ушбу Низомнинг 8-бандида кўрсатилган акциялардан бошқа акциялар бўйича дивидендлар тўлаш (эълон килиш) тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

Дивидендлар Жамиятнинг Жамият тасарруфидаги қоладиган соғ фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

Имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар Жамиятнинг бунинг учун маҳсус мўлжалланган фондлари ҳисобидан ҳам тўланиши мумкин. Бунда дивидендларни ўз вактида тўлаш ва дивидендларни тўлаш учун айланма маблағлар ҳисобидан олинган маблағлар эвазига Жамият молиявий ҳолатининг ёмонлашишининг олдини олиш мақсадида Жамият томонидан Жамият даромади ҳисобидан умидсиз дебиторлик қарздорлиги бўйича захира ташкил этилади.

11. Акциядорларнинг умумий йиғилиши акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш (эълон қилиш) тўғрисида қарор қиласида. Жамият Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишига акциялар бўйича дивидендлар миқдори ва уни тўлаш тартиби тўғрисида тавсиялар киритади. Дивидендларнинг миқдори Жамият Кузатув кенгаши томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас.

12. Акциядорлар умумий йиғилишининг дивидендлар тўлаш (эълон қилиш) тўғрисидаги қарорида қўйидагилар кўрсатиб ўтилиши шарт:
 - 12.1. Дивидендлар тўланадиган (эълон қилинадиган) акциялар тоифаси(тури);
 - 12.2. Муайян турдаги битта акцияга ҳисобланган дивиденд миқдори;
 - 12.3. Дивидендлар тўлаш муддати, тартиби ва даврийлиги.

Бунда Жамият қонун хужжатларида белгиланган ҳолларда ва муддатларда оддий акциялар бўйича дивидендларни тўлик тўлаш имкони бўлмаганда, дивидендлар ҳисоблаш (тўлаш) тўғрисида қарор қабул қилишга ҳакли эмас.
13. Акциядорлар умумий йиғилишига тавсия этиладиган акциялар бўйича дивидендлар миқдори Жамият Кузатув кенгаши томонидан қўйидаги омиллардан келиб чиқсан ҳолда белгиланади:
 - 13.1. Ишончлилиги аудиторлик хulosаси билан тасдиқланган молиявий ҳисбот маълумотларига мувофиқ соф фойданинг миқдоридан;
 - 13.2. Жамиятнинг кейинги даврларга мўлжалланган молия-хўжалик режаларидан;
 - 13.3. Жамиятнинг тегишли давр якунидаги айланма маблағлари тузилмасидан;
 - 13.4. Жамиятнинг тегишли давр якунидаги қарздорлиги ҳажмидан.
14. Кузатув кенгаши тавсия этиладиган дивидендлар миқдорини белгилашда Жамиятнинг кейинги даврларга мўлжалланган молия-хўжалик режаларини, Жамият мажбуриятлари ва айланма маблағларининг жорий ва келгусидаги ҳолатини инобатга олиши лозим. Кузатув кенгаши томонидан Жамият акциядорларининг умумий йиғилишига тавсия этиладиган дивидендлар тўлови Жамият томонидан қўшимча қарздорлик ёки кейинги даврларга мўлжалланган молия-хўжалик режаларида назарда тутилмаган бошқа сарф-харажатларни келтириб чиқармаслиги зарур.

III.ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ ВА МУДДАТЛАРИ

15. Жамият дивидендларни пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд Жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўлайди. Эълон қилинган дивидендлар миллий валютада тўланади ёки Жамият Ўзбекистон Республикаси норезидент акциядорининг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивидендларни эркин айирбошланадиган валютага айирбошлаб, маблағларни норезидент акциядор тақдим этган банк ҳисобварағига ўтказиб беради.
16. Дивидендларни тўлаш муддати акциядорларнинг умумий йиғилиши қарори билан белгиланади, бироқ акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган кундан эътиборан 60 (олтмиш) кундан кеч бўлмаслиги лозим.
17. Жамият акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда кимматли қоғозлар эгалари ҳисобланган шахслар дивидендларни ололмаган тақдирда ушбу (талаб қилиб олинмаган) дивидендларни тўлашни давом эттиради. Талаб қилиб олинмаган дивидендларни тўлаш даври Жамият томонидан эълон қилинган дивидендларни тўлаш мажбуриятини бажариш муддати тугаган санадан эътиборан уч йилдан кўп бўлмаслиги керак.
18. Дивидендлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда Жамиятнинг айби билан тўланмаган (олинмаган) тақдирда тўланмаган (олинмаган) дивидендлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий

банки томонидан белгиланган қайта молиялаштириш ставкаларидан келиб чиқкан ҳолда пеня хисобланади. Тўланмаган (олинмаган) дивидендлар бўйича хисобланадиган пенялар миқдори тўланмаган (олинмаган) дивидендлар миқдорининг 50 фоизидан ортиқ бўлмаслиги керак.

19. Жамиятнинг ўз вазифаларини бажариш билан бирга акциядорлар билан ишлашни амалга оширадиган тузилмавий бўлинмаси Жамият бухгалтерияси билан биргаликда Жамият томонидан ушбу Низомда назарда тутилган дивидендлар тўловини ташкил қилиш бўйича барча чора-тадбирлар кўрилишини мувофиқлаштиради ва амалга оширади.
20. Исталган акциядор Жамиятга акциялар бўйича дивидендлар хисоблаш тартиби тўғрисида, дивидендлар суммасига солиқ солиш ва хисоблаш тартиби тўғрисида ҳамда тўлаш шартлари тўғрисида ахборот тақдим этиш сўрови билан мурожаат қилишга ҳакли.
21. Акциядорларга дивидендларни тўлаш тўғрисида карор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган Жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳукуқига эга.
22. Акциялар улушли мулкда бўлган ҳолларда, дивиденд белгиланган тартибда акциядорлар ўргасида уларнинг улушларига мутаносиб тарзда тақсимланади.
23. Акциядор ўз акцияларига бўлган ҳукукларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи инвестиция воситачисини ва/ёки Қимматли қофозлар Марказий депозитарийсини ўзига оид маълумотлардаги ўзгаришлар ҳакида ўз вактида хабардор қилиши шарт. Акциядор ўзига оид маълумотлар ўзгарганлиги ҳақидаги ахборотни тақдим этмаган ҳолларда, бунинг оқибатида акциядорга етказилган зарар учун унинг акцияларига бўлган ҳукукларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи Марказий депозитарий ва/ёки инвестиция воситачиси жавобгар бўлмайди.
24. Акциядор ўз банк реквизитларини ёки дивидендлар ўтказиш учун манзилни нотўғри кўрсатган, ёхуд кўрсатилган реквизитлар ҳакида Жамиятга хабар килмаган, ёхуд улар ҳакида ўз вактида хабар килмаган тақдирда, Жамият шунинг натижасида акциядорга етказилган зарар учун жавобгар бўлмайди. Ушбу бандда кўрсатилган сабабларга кўра акциядорнинг айби билан нотўғри ўтказилган дивидендлар суммаси Жамиятга қайтарилигандан кейин уларни аниклаштирилган реквизитлар бўйича акциядорга ўтказиш уларнинг қайтарилишига ва тақорий ўтказилишига кетган харажатлар чегирилиб қолинган ҳолда, амалга оширилади.
25. Жамият акциядорларга уларга тегишли бўлган акциялар бўйича даромадларни тўлашда солиқ агенти ҳисобланади ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги конун хужжатларида белгиланган қимматли қофозлар бўйича олинган даромад учун солинган соликларни чегирган ҳолда, ҳисобланган дивидендлар тўловини амалга оширади. Солик солишнинг белгиланган ставкалари қўлланилмайдиган акциядор Ўзбекистон Республикасининг амалдаги конун хужжатларида белгиланган тасдиқловчи хужжатларни Жамиятга (у томонидан жалб этилган Тўлов агентига) тақдим этади.

IV. ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ БЎЙИЧА ЖАВОБГАРЛИК

26. Жамият акцияларнинг ҳар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши шарт.
27. Дивидендларни тўлашда акциядорларнинг ҳеч бири тўлаш муддатлари бўйича имтиёзга эга бўлмайди. Жамият томонидан оддий акциялар бўйича ҳисобланган дивидендларни тўлаш акциядорларнинг дивиденд олишга бўлган тенг ҳукуқлилигига риоя этган ҳолда амалга оширилади. Бунда Жамият, агар бунинг натижасида миноритар акциядорларга дивиденд тўлаш белгиланган муддатларда амалга оширилмаса, йирик акциядорга дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.
28. Жамиятнинг Ижроия органи Жамият акциядорларига дивидендларнинг тўлик ва ўз вақтида тўланиши учун жавобгар бўлади. Жамият Кузатув кенгаши Жамият Тафтишчиси (Тафтиш комиссияси) билан биргаликда Ижроия органининг харакатларини назорат қиласади.
29. Кузатув кенгаши ҳисобланган дивидендларни тўлашни таъминлаш мақсадида ўз мажлисларида дивидендлар тўланишининг бориши тўғрисидаги масалани кўриб чиқади. Жамият Ижроия органининг айби билан дивидендлар тўлик ёхуд ўз вақтида тўланмаган холларда, Кузатув кенгаши айбор шахсларга жавобгарлик чораларини белгилайди ва тегишли санкцияларни қўллайди ёхуд уларни қўллаш ташаббусини киритади.
30. Жамият ўз мажбуриятларини бажармаган такдирда, акциядорлар акцияларнинг ҳар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлашни суд тартибида талаб қилишга ҳақли.
31. Жамият Жамиятга юклатилган дивидендлардан солик суммаларини ушлаб қолиш ва ўтказиш бўйича солик агенти вазифасини бажармаганлик ёки зарур даражада бажармаганлик учун Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатларига мувофик жавобгар бўлади.

V. АХБОРОТНИ ОШКОР ЭТИШ ТАРТИБИ

32. Ушбу Низом, шунингдек унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар Жамият томонидан унинг корпоратив веб-сайтида Жамият бошқарув органининг тегишли қарор қабул қилинган мажлис баённомаси имзолангандан кейин ўн кун мобайнида ошкор этилади.
33. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинганда, Жамият мухим фактлар тўғрисидаги хабарлар шаклидаги ахборотни қонун хужжатларида ҳамда Жамиятининг Ахборот сиёсати тўғрисидаги низомида белгиланган муддатларда ошкор этади. Бунда Жамият томонидан акциядорларга уларга дивидендлар ҳисобланганлиги тўғрисидаги хабарнома электрон почта орқали юборилади.
34. Жамият томонидан дивидендлар тўлаш бўйича мажбуриятлар бажарилгандан кейин Жамият мухим фактлар тўғрисидаги хабарлар шаклидаги тегишли ахборот қонун хужжатларида ҳамда Жамиятининг Ахборот сиёсати тўғрисидаги низомида белгиланган муддатларда ошкор этади.

VI. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

35. Ушбу Низом, шунингдек унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар Жамият акциядорларининг умумий йиғилиши қарори билан тасдикланади.
36. Ушбу Низомга ўзгартириш ва қўшимчалар Жамият Кузатув кенгаши, Жамият Тафтишчиси (Тафтиш комиссияси), Жамият ички аудит хизмати аъзоларининг ҳамда Жамият Ижроия органи раҳбарининг таклифига кўра киритилади.
37. Ушбу Низомнинг алоҳида бандлари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига ва/ёки Жамият Уставига зид келган тақдирда тартибга солинадиган муносабатларга нисбатан Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари ва/ёки Жамият Устави қоидалари қўлланилади.